

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: support@cncd.org.ro

HOTĂRÂREA NR. 357 din 03.10.2012

Dosar nr.: 145/2012

Petiția nr.: 1974/23.04.2012

Petent: U. M.

Reclamați: M. E., Liceul Teoretic Ioan Petruș

Obiect : comportament discriminatoriu asupra fiului petentului manifestat prin refuzul de a-l lua în excursie.

I.1. Numele, domiciliul sau reședința petentului

I.1.1. U.M cu domiciliul în

I.2. Numele, domiciliul sau reședința reclamaților

I.2.1. M.E, cu domiciliul de corespondență la

I.2.2. Liceul Teoretic Ioan Petruș, .

II. Descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Plângerea vizează comportamentul discriminatoriu al învățătoarei asupra fiului petentului, elev în clasa a 2a. Astfel, petentul arată că reclamata a refuzat să ia minorul în excursia organizată de instituția școlară motivând că nu dorește să aibe probleme din cauza acestuia.

De asemenea, petentul susține că reclamata îl consideră pe copil ca fiind un copil hiperenergetic și provenind dintr-o familie destrămată deoarece părinții săi nu sunt căsătoriți legal ci trăiesc în concubinaj.

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20 alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

3.2. Prin adresele nr. 2182/03.05.2012 și nr. 2183/03.05.2012 au fost citate părțile pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 21.05.2012.

De asemenea, prin adresele nr. 1974/23.05.2012 și nr. 2480/23.05.2012 au fost citate părțile pentru al doilea termen stabilit de Consiliu, la data de 18.06.2012. La termen părțile au fost absente.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentului

4.1.1. Petentul susține că în data de 28 martie 2012, G., fiul său, a venit acasa cu un bilețel semnat de învățătoare, prin care părinții erau anunțați că datorită faptului că nu au fost prezeți la ședința în care s-a discutat și s-a dat acordul pentru organizarea unei excursii în data de 3 aprilie la diferite muzee din București, elevul nu poate participa la această acțiune. Luni, 2 aprilie, G. a mers la școală însoțit de mama lui, G. mergând la sala de cursuri, iar mama lui la cabinetul dnei Director, care nu era prezentă în momentul acela în unitatea școlară.

Potentul susține că în acea zi a fost sunat de fiul său care i-a spus că învățătoarea l-a trimis după mama lui deoarece nu-l va lua în excursie. De asemenea, petentul a fost sunat și de către mama fiului său care i-a spus același lucru. Acesta susține că a auzit prin telefonul, încă deschis, următoarele afirmații ale învățătoarei : “nesimțito, din cauza ta și a copilului tău trebuie să sufere un autobuz de 40 de copii”, “crezi că-i faci vreun bine copilului cu atitudinea asta”?

În tot acest timp mama copilului încerca să-i spună învățătoarea că G. are aceleași drepturi ca și colegii lui care merg în excursie, însă în cele din urmă autocarul a plecat fără copil.

4.1.2. Petentul mai susține că motivul pentru care învățătoarea se poartă așa cu fiul său este strâns legat de dosarul penal aflat în curs de soluționare. De aici și afirmația dnei învățătoare “nu vreau să mai am probleme cu tine”.

De asemea, petentul susține că învățătoarea îl consideră pe fiul său ca fiind hiperenergetic și provenit dintr-o familie destrămată, datorită faptului că părinții lui nu sunt căsătoriți legal ci trăiesc în concubinaj.

4.1.3. Totodată, petentul susține că învățătoarea a instigat toți părinții copiilor clasei la care predă să facă front comun împotriva acestui copil de 8 ani. În acest sens arată că părinții au făcut diverse sesizări la Poliție, Primărie, Inspectoratul Școlar pentru susținerea dnei învățătoare împotriva lui G. și a părinților săi.

Susținerile reclamatei M. E.

4.2.1. Reclamata susține că a cerut tuturor părinților, cu ocazia a 2 ședințe cu părinții să-și exprime acordul și opțiunea cu privire la activitatea extrașcolară “Școala atfel”.

4.2.2. Părinții elevului U. G. nu au participat la nicio ședință. Mai mult, le-a trimis un bilețel prin copil, însă nici de data asta nu a primit răspuns.

4.2.3. De asemenea, reclamata susține că a refuzat să ia elevul în excursie pentru că este un copil energic, are deja probleme din cauza lui (dosar penal), și nu vrea să-și asume responsabilitatea atâta timp cât părinții nu și-au dat acordul cu privire la activitatea extrașcolară.

Susținerile Liceului Teoretic Ioan Petruș

4.3.1. Reprezentantul școlii susține că a purtat numeroase discuții cu învățătoarea și părinții elevului în încercarea de stingere amiabilă a conflictului intervenit între aceștia.

Astfel, i-a spus dnei învățătoare să delimiteze copilul de părinții acestuia, că are obligația de a-l include în toate activitățile extrașcolare iar dacă nu reușește să găsească soluții pentru a fi convinsă că poate răspunde de securitatea tuturor elevilor, nu poate aproba excursia.

4.3.2. Întrucât în acea perioadă dna director a avut activități legate de înscrierea cadrelor didactice la concursul de titularizare, făcând parte și din comisia de organizare și desfășurare a olimpiadei naționale de fizică desfășurată de județul Ilfov, nu a fost prezentă în liceu și nu a reușit să comunice în timp util dnei director adjunct problemele legate de excursie. Astfel, excursia a fost aprobată de către dna director adjunct.

4.3.3. În ceea ce o privește pe învățătoare, directorul general al unității școlare susține că, conducerea a avut toleranță maximă față de aceasta datorită stării grave de sănătate, datorită faptului că nu a mai avut niciodată vreo abatere disciplinară, datorită susținerii permanente a părinților însă, se va ține cont de toate aspectele care au generat menținerea conflictului de către învățătoare și va fi sancționată atitudinea de refuz de a lua un elev la activitățile extrașcolare, cât și cea de refuz a sarcinilor trasate de director.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. În fapt, Colegiul reține că obiectul dedus soluționării constă în refuzul învățătoarei de a lua copilul petentului în excursie.

5.2. În drept, Colegiul director analizează acțiunile învățătoarei din perspectiva asigurării echilibrului impus de respectarea principiul nediscriminării și a drepturilor prevăzute de art. 2 alin. (1) și art. 11 alin. (1) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.

Potrivit art. 2 alin. (1) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință pe baza unui criteriu, care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege. O formă a discriminării este hărțuirea reglementată de art. 2 alin. 5 din O.G. 137/2000 ca fiind un comportament pe baza unui criteriu, care duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv.

Articolul 10 alin 1 din actul normativ mai sus citat stabilește următoarele: "Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la sistemul de educație de stat sau privat, la orice formă, grad și nivel, din cauza apartenenței acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză".

5.3. În contextul **dreptului de a nu fi supus discriminării**, corelativ unui tratament injust, **ostil, umilitor sau degradant**, trebuie reținut elementul de apreciere al criteriului de la care un comportament reprobabil ar putea fi calificat ca ostil, injust până la tratament degradant, astfel cum au statuat instanțele de contencios european, fosta Comisie pentru Drepturile Omului și Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Acest element de apreciere este unul variabil, în funcție de circumstanțele cauzei și de efectele aplicării lui.

5.4. Pe fond, sub aspectul incidenței prevederilor art. 2 (1) din O.G. nr. 137/2000, republicată, relativ la definiția discriminării, Colegiul precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este datorat apartenenței lor la unul dintre criteriile

prevăzute în textul de lege, art. 2 alin.1 din O.G. nr.137/2000, republicată. Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu interzis. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant în circumstanțe similare sau comparabile. Or, discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai datorită apartenenței acesteia la un grup (de exemplu, origine rasială sau etnică, religie etc.) sau al unei caracteristici individuale (dizabilitate, gen, vârstă, boală cronică etc.). Din acest punct de vedere, discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării.

Luând act de susținerile părților și de totalitatea înscrisurilor depuse la dosar, Colegiul reține că petentul reclamă comportamentul discriminatoriu al învățătoarei prin refuzul de a-l lua pe fiul său în excursie pentru că îl consideră hiperenergetic și totodată violent față de colegii de clasă.

Pe de altă parte, reclamata susține că elevul are un comportament violent față de colegii săi, în sensul că îi lovește, îi îmbrânțește pe scări, le pune piedică, etc, fapte care pot fi dovedite prin declarațiile scrise ale părinților. De asemenea, învățătoarea susține că acest comportament i-a fost insuflat elevului de către tatăl său, în sensul că i-a permis și niciodată nu a dat curs și crezare plângerilor împotriva acestuia.

5.5. În fapt, Colegiul director ia act de raportul de investigație din care reiese clar că între părinții elevului și învățătoare există un conflict. Colegiul constată că problemele au început încă din clasa I când copilul a fost acuzat de învățătoare că i-a rupt mâna unei colege și terminând cu acțiunea penală deschisă de părinte împotriva acesteia, acțiune în curs de soluționare. Astfel, Colegiul reține că atât părinții copilului cât și învățătoarea s-au întrecut în a se acuza reciproc de diferite acțiuni, copilul fiind presupusul motiv.

Dar, Colegiul director nu se află în situația de a analiza conflictul dintre părinți și învățătoare ori de a corecta comportamentul unor persoane mature ci trebuie să stabilească dacă un copil de 8 ani a fost sau nu pus într-o situație inferioară colegilor săi, fără nicio justificare obiectivă.

Din acest punct de vedere, Colegiul reține că elevul G. a fost pus într-o situație inferioară față de colegii săi prin faptul că i s-a refuzat participarea la o acțiune la care avea dreptul la fel ca toți ceilalți colegi de școală. Refuzul învățătoarei a fost nejustificat și a dus la încălcarea unui drept pe care elevul îl avea, exact ca și colegii săi din clasă.

Din niciun document oficial nu reiese ca elevul are ar fi hiperactiv și ar avea nevoie de o atenție specială. În afara faptului că i s-a încălcat un drept, Colegiul are în vedere și starea emoțională a unui copil în vârstă de 8 ani, deoarece astfel de situații pot avea consecințe asupra dezvoltării acestora. Este absolut necesar ca minorul să nu simtă respingerea ori marginalizarea celor din jur, în special al cadrului didactic și colegilor de clasă, având în vedere că relația dintre profesor și elev trebuie să fie una apropiată și deschisă.

Prin urmare, Colegiul reține că se impune aplicarea dispozițiilor OG nr. 137/2000.

Astfel, **în drept,** sunt incidente prevederile art. 2 alin.1 coroborate cu prevederile art. 11 alin 1 din OG nr. 137/2000 republicată.

5.6. Cu privire la cel de al doilea reclamat, conducerea Liceului Ioan Petruș, Colegiul reține dna director i-a pus în vedere învățătoarei să delimiteze copilul de părinții săi și să nu-i refuze dreptul de a participa la o acțiune cu clasa, însă nu a luat nicio măsură pentru sancționarea acestui comportament.

Prin prevederile art. 2 alin 4 din OG 137/2000 se arată că „orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoana, un grup de persoane sau o comunitate fata de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonanțe, dacă nu intra sub incidența legii penale”.

Astfel, Colegiul reține că deși directorul școlii a încercat o mediere a părților, i-a pus în vedere cadrul didactic că acțiunile sale raportate la minor nu sunt justificate, nu a luat nicio măsură în concret. Conducerea școlii putea și trebuia să sancționeze comportamentul învățătoarei, însă nu a făcut-o.

Având în vedere cele de mai sus, Colegiul reține incidența prevederilor art. 2 alin. 4 din OG nr. 137/2000 republicată și în cazul conducerii școlii a cărei angajată este învățătoarea.

5.7. De asemenea, Colegiul director consideră necesar a recomanda atât cadrului didactic reclamat cât și conducerii școlii ca pe viitor să depună toate eforturile necesare în vederea prevenirii, respectiv stopării unor acțiuni ori inacțiuni care duc la încălcarea drepturilor elevilor în unitățile de învățământ.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu 5 voturi pentru 1 împotriva** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Cu privire la faptele săvârșite de învățătoare, acestea intră sub incidența art. 2 alin.1 și art 11 alin.1 din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată

2. Sancționează reclamata cu avertisment, potrivit art.5 alin 2 și art. 7 alin. 3 din O.G. nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare

3. În ceea ce privește inacțiunile Liceului Ioan Petruș, acestea intră sub incidența art. 2 alin 4 din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată

4. Sancționează reclamata cu avertisment, potrivit art.5 alin 2 și art. 7 alin. 3 din O.G. nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare

5. Recomandă părților reclamate să manifeste exigență pe viitor și să evite acțiunile ori inacțiunile care pot duce la fapte discriminatorii prin încălcarea unor drepturi fundamentale, precum dreptul la educație.

6. Clasarea dosarului

7. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte;

8. O copie a hotărârii se va transmite și Inspectoratului Școlar Județean Ilfov, spre informare.

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicata și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

ASZTALOS Csaba Ferenc – Membru

BERTZI Theodora – Membru
CAZACU Ioana – Membru

HALLER Istvan – Membru

LAZĂR Maria - Membru

STANCIU Claudia - Membru

Data redactării: 04.12.2012
Redactat și motivat A.C.S.
A.P.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.